
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Економічний факультет

Кафедра публічних, корпоративних фінансів та фінансового
посередництва

А. В. Жаворонок

ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Чернівці
2022

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри публічних, корпоративних
фінансів та фінансового посередництва
Протокол № __ від 14 червня 2022 року

Розробник:
А. В. Жаворонок

Рецензенти:

Дубина М. В., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи і страхування Національного університету «Чернігівська політехніка»;

Шапошников К. С., доктор економічних наук, професор, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, начальник відділу науково-дослідної роботи та атестації наукових кадрів Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України.

Фінансові технології: конспект лекцій в схемах і таблицях / А. В. Жаворонок. – Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2022. – 152 с.

В конспекті лекцій висвітлено основні розділи дисципліни «Фінансові технології» відповідно до вимог Освітньої програми підготовки бакалаврів галузі знань «Управління та адміністрування». Розглянуто фінансово-технічну революцію: основні поняття та особливості; етапи та фактори еволюції фінансових технологій; види продуктів FinTech; сегменти ринку FinTech; фінансові послуги на ринку грошей; фінансові послуги на валютному ринку; переваги використання FinTech для різних стейкхолдерів; ризики та наслідки використання FinTech для традиційних фінансових установ, клієнтів, суспільства.

УДК 330.46

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2021
© А.В. Жаворонок, 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
РОЗДІЛ 1. ФІНАНСОВО-ТЕХНІЧНА РЕВОЛЮЦІЯ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ	8
РОЗДІЛ 2. ЕТАПИ ТА ФАКТОРИ ЕВОЛЮЦІЇ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	35
РОЗДІЛ 3. ВИДИ ПРОДУКТІВ FİNTECH	49
РОЗДІЛ 4. СЕГМЕНТИ РИНКУ FİNTECH.....	62
РОЗДІЛ 5. ПОНЯТТЯ КРИПТОВАЛЮТИ, ПЕРЕДУМОВИ ЇЇ ВИНИКНЕННЯ	86
РОЗДІЛ 6. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	105
РОЗДІЛ 7. ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ FİNTECH ДЛЯ РІЗНИХ СТЕЙКХОЛДЕРІВ.....	120
РОЗДІЛ 8. РИЗИКИ ТА НАСЛІДКИ ВИКОРИСТАННЯ FİNTECH ДЛЯ ТРАДИЦІЙНИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ, КЛІЄНТІВ, СУСПІЛЬСТВА	135

ПЕРЕДМОВА

В широкому розумінні «фінансові технології» – це будь-які технології, спрямовані на поліпшення і автоматизацію надання фінансових послуг. Їх основне завдання – полегшити великим компаніям, представникам бізнесу і кінцевим споживачам послуг роботу з власними фінансами. Це проводиться за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, причому як на комп'ютерах, так і на смартфонах.

Сам термін вперше з'явився на початку ХХІ століття, але тоді «фінтех» відносився переважно до технологій, що використовуються великими фінансовими інститутами. Однак незабаром з'ясувалося, що сферу їх використання можна розширити до рядових споживачів різноманітних фінансових послуг. На даний момент, фінансові технології проникли в більшість сегментів і секторів фінансової галузі, а також – в сфері освіти, роздрібної торгівлі, фандрайзингу, інвестицій і ряд інших сфер людської діяльності.

Сфери криптовалюти фінтех теж стосується, причому – безпосередньо. Однак це переважно «інформаційні приводи», а основна суть фінансових технологій як і раніше зав'язана на роботу з традиційною банківською сферою з її багатомільярдною ринковою капіталізацією.

Спочатку, «фінтех» стосувався виключно комп'ютерних технологій, що використовуються в бек-ендах великих банків і торгових представництв. Однак у міру активного поширення інтернет-технологій, дане явище поширилось і на сферу особистих фінансів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Фінансові технології» є опанування здобувачами вищої освіти концептуальних і практичних аспектів застосування сучасних фінансових технологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні теоретичні та методологічні принципи функціонування різних форм та видів фінансового посередництва в умовах формування цифрової економіки;

- методологічні підходи до вирішення проблеми цифровізації банківських та фінансових послуг;

- володіти знаннями щодо сфер та напрямків застосування інформаційних систем у різних сферах фінансово-господарської діяльності, у тому числі й у галузі державного управління та міжбанківських розрахунків;

- розуміти функції інформаційних систем для різних фінансових інститутів.

Також у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- застосовувати набуті теоретичні знання на практиці, розв'язувати конкретні економічні завдання;

– порівнювати та аналізувати фінансові технології, що визначають конкурентні переваги та недоліки окремих видів послуг фінансової установи чи банку;

– здійснювати систематизацію та класифікацію використовуваних фінансових технологій у діяльності банків;

– аналізувати та визначати роль держави у регулюванні ринку цифрових фінансових та банківських послуг у цілому та окремих його сегментів;

– вміти використовувати автоматизовані робочі місця, що входять до інформаційних систем у різних сферах фінансово-господарської діяльності.

Очікувані результати від опанування дисципліни:

– визначити особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;

– розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

При вивченні дисципліни здобувачі вищої освіти отримують такі компетентності:

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК12. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність застосовувати сучасні підходи до прогнозування та оптимізації явищ і процесів у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Після вивчення курсу здобувач вищої освіти повинен вміти застосовувати сучасні фінансові технології прийняття фінансових рішень на основі облікової, аналітичної та планової інформації зовнішнього і внутрішнього характеру з позиції досягнення балансу між ризиком і прибутковістю.

Навчальна дисципліна «Фінансові технології» відповідно до ОПП повинна забезпечити такі програмні результати навчання:

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПР16. Застосовувати сучасні підходи до прогнозування та оптимізації явищ і процесів у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Конспект лекцій призначено для вивчення дисципліни «Фінансові технології» у процесі підготовки фахівців галузі знань «Управління та адміністрування». Конспект лекцій передбачає послідовне вивчення теоретичних основ функціонування ринку фінансових технологій, принципів і форм організації фінансових технологій, а також використання фінансових технологій з метою задоволення суспільних потреб.

Автор конспекту лекцій висловлює щирю вдячність шановним рецензентам за висловлені корисні рекомендації та поради щодо змісту, структури та викладу матеріалу.

1

**РОЗДІЛ 1. ФІНАНСОВО-
ТЕХНІЧНА РЕВОЛЮЦІЯ:
ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА
ОСОБЛИВОСТІ**